

Täysistunto

Perjantai 8.12.2023 klo 13.00—20.37

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi takautuvasti maksettavasta väliaikaisesta sähköhyvityksestä annetun lain, tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain ja Energiavirastosta annetun lain 1 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 88/2023 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 14/2023 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 14/2023 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelua, ja olkaa hyvä, edustaja Piisinen.

Keskustelu

20.11 **Jorma Piisinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä tämän esityksen tavoitteenaan on varmistaa, että Energiavirastolla olisi aikaa riittävästi käsitellä sille tehty hakemukset takautuvasti maksettavan väliaikaisen sähköhyvityksen maksatuksessa tapahtuneen virheen korjaamisesta ja että sähköyhtiöt kykenevät edelleen hakemaan Valtiokonttorilta korvausta sähköhyvityksen maksatuksista.

Näistä hakemuksista pääosan ovat jättäneet Y-tunnuksella sähkönmyyntisopimuksen yksilöineet loppukäyttäjät, jotka kuitenkin ovat kuluttajan asemassa. Hakemusten ennakoitua suuritoisemmasta käsittelystä johtuen Energiavirasto ei ole kyennyt käsittelemään hakemuksia niin, että laissa asetettua korvausten hakemista koskevaa määräaikaa olisi voitu noudattaa. Energiavirasto on linjannut, että Y-tunnuksella sopimuksen solmineen loppukäyttäjän voidaan katsoa olevan oikeutettu sähköhyvitykseen, jos kyseessä on kuluttajasuojalain mukaan kuluttajaksi luokiteltava luonnollinen henkilö ja hankitusta sähköstä yli puolet on yksityiseen käyttöön. Näin voi olla esimerkiksi semmoisessa tilanteessa, jossa yksityinen elinkeinonharjoittaja harjoittaa elinkeinotoimintaa toiminimellä kotonaan ja on tehnyt kotitalouteensa sähkösopimuksen henkilötunnuksen sijaan Y-tunnuksella.

Hakemusten käsittely on osoittautunut huomattavasti ennakoitua työläämmäksi. Y-tunnusasiakkaiden kohdalla Energiaviraston tulee aina tapauskohtaisesti arvioida, täyttääkö hakija sähköhyvityslaissa viitatus kuluttajasuojalain 1 luvun 4 §:n mukaisen kuluttajan määritelmän ollakseen oikeutettu sähköhyvitykseen. Energiaviraston on pitänyt pyytää hakijoilta täydennyksiä hakemuksiin, jotta päätös hakemukseen voidaan tehdä. Tällaista tietoa on esimerkiksi se, kuinka suuri osuus Y-tunnusasiakkaiden sähkönkulutuksesta on ollut yksityiskäyttöön.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 69/2023 vp

Ehdotetulla sähköhyvityslain muutoksella pyritään varmistamaan, ettei alkuperäisessä sähköhyvityslaissa oleva määräaika sähköyhtiöiden korvaushakemukselle muodostu esteeksi sille, että sähköhyvitys saadaan maksettua kaikille siihen oikeutetuille loppukäyttäjille. Esitetyn muutoksen arvioidaan edistävän sekä loppukäyttäjien että sähköyhtiöiden oikeusturvaa sekä osaltaan edistävän loppukäyttäjien yhdenvertaista kohtelua. Esitetyllä muutoksella estettäisiin tilanne, jossa laissa asetettujen määräaikojen vuoksi etenkin Y-tunnuksella sähkösopimuksen rekisteröineiden kuluttaja-asiakkaiden sähköhyvityksen maksatukseen korjausta koskevia hakemuksia ja niiden pohjalta tehtyjen päätösten nojalla maksettuja sähköhyvityksen korvaamisia ei pystyttäisi tosiasiallisesti käsittelemään ja toteuttamaan.

Hallituksen esitys on perusteltu ja tarpeellinen. Monet pienyrittäjät ovat ottaneet sähkösopimuksensa hallituksen esityksessä kerrotulla tavalla Y-tunnuksellaan. Sähkön kulutus on kuitenkin pääasiassa ollut kotitalouden kulutusta. On tärkeää, että toiminimellä kotona käsin työskentelevä yrittäjä pääsee samaan tasavertaiseen asemaan muiden kuluttajien osalta kotitaloudessa käyttämänsä sähkön osalta. Tämä on äärettömän pienyrittäjämysteinen esitys, ja tätä on kannatettava lämpimästi, nimittäin silloin kun yrittäjillä menee hyvin, niin se mahdollistaa myös sen, että yritykset pystyvät työllistämään työntekijöitä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Yleiskeskustelu on... — Jaa, siellä oli vielä edustaja Siponen, olkaapa hyvä. Yrittäkää laittaa puheenvuoropyyntö hyvissä ajoin, että ei jää viime tippaan.

20.15 Markku Siponen kesk: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! En tässä malta olla käyttämättä puheenvuoroa, kun syksyllä täällä salissa puhuin, että Rautavaaralta sain viestin. Huolestunut eläkeläinen oli tehnyt viime talvena kalliin määräaikaisen kaksivuotisen sähkösopimuksen, jota sähköyhtiö ei suostunut kohtuullistamaan, ja hän sitten esitti minulle kysymyksen, että aikooko valtiovalta ensi talvenakin tukea rahallisesti kotitalouksia, joilla on kallis sähkösopimus, ja kun täällä on hallituspuolueitten edustajia paikalla, niin olisin esittänyt teille tämän saman kysymyksen. Nyt tämä rouva lähestyi nimittäin uudelleen tällä viikolla, ja asia oli sama. Onko siis tiedossa mitään tukimuotoja kalliin sähkösopimuksen viime vuonna tehneille talouksille?

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 88/2023 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.